

Gemeenteraad

Voorstel

Sociaal Domein

Subsidieverlening stichting Scala-Centrum voor de kunsten - Besluitvorming College/ter kennisname Raad

Auteur

Brenda Wiersma

Beknopte samenvatting

Het bestuur van Scala heeft op 8 november 2022 de colleges en gemeenteraden van de gemeente Hoogeveen, Meppel, Westerveld, De Wolden en Steenwijkerland per brief geïnformeerd over de zorgelijke financiële situatie van de stichting. Het stichtingsbestuur van Scala heeft aan de gemeentebesturen aangegeven tot 1 juli 2023 haar activiteiten voort te willen zetten en daarna de stichting per 1 juli 2023 te beëindigen. Echter op 24 februari 2023 heeft de stichting surseance van betaling aangevraagd, welke op 3 maart 2023 is verleend.

Besluit

Besluitpunt 1

Financiële gevolgen die blijken uit het Blue Yard onderzoek en die het budget overschrijden worden voorgelegd aan de raad.

Besluitpunt 2

Het resterende budget 2023 naschools cultuuraanbod en hafa-bra, welke was bestemd voor de stichting Scala, te herbestemmen voor diens opvolger(s).

Besluitpunt 3

Akkoord te gaan om met ingang van 1 april 2023 geen subsidie aan de stichting Scala-Centrum voor de kunsten te verlenen.

Motivering

Aanleiding en context

In 2020/2021 heeft stichting Scala, naar aanleiding van gemeentelijke heroverwegingen, een alternatief toekomstperspectief ingediend, met een nieuwe koers, beleidskaders en inrichting van de stichting Scala als organisatie. Het heeft geresulteerd in het splitsen van de organisatie in twee entiteiten per 1-1-2022. In 2022 heeft stichting Scala toegewerkt naar een nieuwe organisatiestructuur en invulling van haar dienstverlening voor de toekomst. Scala heeft de verantwoordelijkheid voor alle buitenschoolse lessen, Harmonie/fanfare/brasband (hierna Hafa-bra), overige activiteiten en uitvoeringen. De verantwoordelijkheid voor het binnenschools cultuuraanbod is per 2022 belegd bij een nieuwe stichting Cultuurklik.

De nieuwe stichting Scala heeft middels een brief op 8 november 2022 het college van B&W en de gemeenteraad laten weten in financieel zwaar weer te verkeren. Het aantal cursisten is aanzienlijk afgenomen. De afbouw van de gemeentelijke subsidie voor vrijetijdsaanbod en de lopende bedrijfsvoeringsopgave van Scala bleken niet toekomstbestendig. Op 13 en 21 december 2022 en 14 en 24 februari 2023 is uw raad opnieuw geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom Scala. Het

college heeft de gemeenteraad actief en zo snel mogelijk vertrouwelijk geïnformeerd over ontwikkelingen omtrent stichting Scala-Centrum voor de Kunsten. Een samenvatting van het gelopen proces is beschreven in een bijlage (chronologische weergave) die is bijgevoegd.

Het bestuur van de stichting Scala-Centrum voor de kunsten is voornemens de stichting per 1 juli 2023 te ontbinden, maar beschikt over onvoldoende financiële middelen om tot die tijd voort te kunnen bestaan. Hierop heeft de gemeente voor het eerste kwartaal 2023 een reguliere en een aanvullende subsidie onder voorwaarden verleend. Op 2 februari 2023 is gebleken dat de stichting niet aan alle gestelde voorwaarden heeft voldaan en dat de financiële positie van de stichting is verslechterd ten opzichte van het moment van subsidieverlening voor het eerste kwartaal. Op 2 februari 2023 heeft het bestuur het college per brief gevraagd om duidelijkheid te verschaffen over de subsidieverlening voor het tweede kwartaal. In reactie hierop heeft het college op 21 februari laten weten nog geen duidelijkheid hieromtrent te kunnen geven omdat niet aan de gestelde subsidievoorwaarden is voldaan. In reactie hierop heeft het bestuur van de stichting aangegeven surseance van betaling aan te zullen vragen. Op 24 februari 2023 heeft zij dat dan ook daadwerkelijk gedaan. Op 3 maart 2023 is de surseance van betaling aan de stichting Scala-Centrum voor de kunsten verleend. Surseance is veelal een voorbode van faillissement. Dit brengt juridische en financiële gevolgen met zich mee voor de subsidieverlening.

Op 7 maart 2023 (2023_BW_00081) zijn twee scenario's voorgelegd aan het college:

- Scenario 1: Scala wordt door de gemeenten aanvullend gesubsidieerd voor in totaal een bedrag van in totaal ca. €300.000 de continuïteit van het vrijetijdsaanbod tot 1 juli 2023 is geborgd en bijdraagt aan een soepeler overgang naar een nieuwe situatie na 1 juli 2023. Voor Westerveld gaat het om een bedrag tussen de 33.000 en 72.000 euro, afhankelijk van de gekozen verdeelsleutel.
- Scenario 2: Scala wordt vanaf 1 april 2023 niet meer door de gemeente gesubsidieerd ten behoeve van een doorstart na 1-7-2023 omdat de voordelen van de investering zoals beschreven bij scenario 1 niet afwegen tegen de extra kosten die de gemeenten moeten maken.

Het college heeft besloten voor scenario 1. Alle besluiten van de colleges werden op 9 maart in een bestuurlijk overleg met de betrokken gemeenten besproken. De meeste gemeenten besloten voor scenario 2. Daarom wordt er in dit voorstel uitgegaan van scenario 2.

Beoogd resultaat

Een gezond cultureel klimaat waarin we een investering in cultuur zien als een investering in de talenten en vaardigheden van inwoners. Hiervoor is een gezonde culturele basisinfrastructuur nodig die naast cultuureducatie ook ruimte biedt voor culturele vorming en ontplooiing.

Argumentatie

1.1 Surseance van betaling

De stichting Scala heeft surseance van betaling (uitstel van betaling) ontvangen. De surseance van betaling wordt naar verwachting in een faillissement omgezet. Surseance van betaling is op grond van artikel 4:35 tweede lid onder b Awb een reden om een subsidie aanvraag te weigeren. Op het moment dat er wel een subsidiebeschikking wordt afgegeven, is het bedrag van deze beschikking door de curator opeisbaar met het reële risico dat daar geen cultureel aanbod (tegenprestatie op basis van de gestelde voorwaarde) tegenover staat. Achteraf zal de subsidie lager vastgesteld moeten worden met het risico dat dit bedrag in de failliete boedel verdwijnt. Het is niet de bedoeling dat de subsidiegelden bij de schuldeisers van de aanvrager terecht komen, in plaats van besteed te worden aan de subsidiabele activiteiten.

1.2 Continuïteit lesaanbod Scala is zowel met als zonder gemeentelijke subsidie niet gegarandeerd

Scala kan zowel met als zonder subsidie geen garantie geven dat het lesaanbod tot 1 juli 2023 wordt gecontinueerd. De stichting heeft in november 2022 aangegeven dat de financiële situatie zorgelijk is en de stichting 1 juli 2023 te ontbinden, maar niet zeker te zijn of zij tot aan die datum het lesaanbod kan continueren. Tevens heeft het stichtingsbestuur aangegeven over onvoldoende financiële middelen te beschikken en niet zeker te zijn dat zij aan haar eigen financiële en gemeentelijke

subsidievoorwaarden kan voldoen. Wanneer de stichting, ondanks subsidie van de gemeente, niet aan haar financiële verplichting kan voldoen, zal zij haar lesaanbod eerder moeten staken.

1.3 Scala heeft een ongezonde financiële huishouding

De financiële cijfers van de stichting laten op dit moment een maandelijks tekort zien. Er zijn meer uitgaven dan inkomsten. Dit is inclusief de aanvullende maandelijks exploitatiesubsidie van in totaal € 18.250 per maand welke door Scala eind vorig jaar is aangevraagd. De gemeenten hebben ingestemd deze subsidie over de periode 1-1-2023 t/m 31-3-2023 te verlenen. Per februari 2023 heeft Scala aangegeven dat deze aanvullende subsidie van € 18.250 per maand onvoldoende blijkt te zijn en er naar raming in totaal een aanvullende € 51.500 aan exploitatiesubsidie nodig is om alle uitgaven tot en met 30-6-2023 te dekken. Daarnaast zijn er 'bijzondere lasten'. In verband met het opheffen van de stichting Scala zijn er ontbindingskosten en komt het personeel in aanmerking voor een transitievergoeding. Op basis van de huidige inschattingen is de transitievergoeding geraamd op € 248.500. De stichting heeft aangegeven geen financiële middelen te hebben voor deze transitievergoeding en de geraamde tekorten (totaal € 300.00) en vraagt de gemeenten hiervoor een subsidie te verlenen.

1.3 Politieke onzekerheid

Aan alle betrokken gemeenteraden is een gelijk advies voorgelegd. Het is op dit moment nog niet bekend welke besluiten de andere gemeenteraden nemen. Dit maakt dat er politieke onzekerheid is over de hoogte en de verdeling van de uiteindelijke rekening.

1.4 Meer middelen om toekomstgericht en toekomstbestendig cultuuraanbod in de gemeente te ontwikkelen

De gemeenteraad heeft een beperkt budget per jaar beschikbaar gesteld voor het naschoolse cultuuraanbod en hfabra. Het aanvullend subsidiëren van Scala betekent dat een groot gedeelte van het jaarbudget wordt besteed aan een periode van 6 maanden (1-1-2023 tot 1-7-2023). Het niet continueren van de subsidie aan Scala per 1-4-2023 betekent dat er meer middelen resteren om de overgang naar een nieuw naschools cultuuraanbod zo soepel mogelijk te laten verlopen.

3.1 Nieuw naschools cultuuraanbod vraagt mogelijk om een investering

Het opnieuw opzetten van het naschools cultuuraanbod vraagt mogelijk om een investering. In opdracht van de 5 betrokken gemeenten is door Blue Yard een onderzoek opgestart naar een toekomstbestendige vorm en businessmodel voor een aanbieder van vrijetijds-/amateurkunst in de 5 gemeenten. Gezien de urgentie van de situatie is, omwille van tijd, in overleg met Platform Acct afgesproken afstand te nemen van het eerdere proeftuin onderzoek en op korte termijn lokaal onderzoek uit te laten voeren. Medio april/mei worden de onderzoeksresultaten verwacht. Op basis van deze resultaten worden de mogelijkheden, inclusief financiële gevolgen, inzichtelijk gemaakt en aan de gemeenteraad voorgelegd. Zodat een goed fundament voor de toekomstige basis infrastructuur van het vrijetijdsaanbod kan worden gelegd.

Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord werken

<https://ebesluitvorming-westerveld.suite.green.gemnet.nl/do/decree/detail?id=57161>

Kanttkening en risico's

1.1. Er is nog geen duidelijk alternatief in de regio voor Scala in het tweede kwartaal

Het voortijdig wegvallen van Scala heeft een negatief effect op een soepele overgang naar een nieuw naschools cultuuraanbod. Het heeft impact op de inwoners van de gemeente die als cursist gebruik maken van de diensten van Scala. Ook heeft het impact op muziekverenigingen, culturele instellingen en verhuurders van ruimtes waarmee Scala in de gemeente samenwerkt evenals op de medewerkers van Scala en docenten die als zzp-er werk voor Scala verrichten.

Daarnaast leidt het voortijdig wegvallen van het vrijetijdsaanbod tot derving van potentiële doelgroepen, verlies van voorzieningen en mogelijk imagoschade voor het naschools cultuuraanbod. Deze imagoschade kan ook een negatieve uitstraling hebben op gemeenten, ondanks alle geleverde inspanningen.

1.2 Jarenlange subsidierelatie

De gemeente Westerveld heeft een jarenlange subsidierelatie met de stichting Scala-Centrum voor de kunsten. De stichting heeft veel betekend voor het cultuuraanbod en talentontwikkeling wat de leefbaarheid en sociale cohesie in de gemeente heeft bevorderd.

Het alternatief

Het alternatief is de subsidieverlening onder dezelfde voorwaarden als in het eerste kwartaal voort te zetten en de transitievergoeding en exploitatietekort te vergoeden.

De kosten voor gemeente Westerveld bedragen in dit scenario:

Exploitatiesubsidie Q2 : € 12.000

Aanvullende subsidie Q2 : € 9.375

Transitievergoeding en vergoeding exploitatietekort* : € 33.000 - € 72.000

**afhankelijk van verdeelsleutel en op basis van geraamde totale kosten van €300.000*

1.1 Financieel risico bij faillissement

Het verlenen van een subsidie voor kwartaal 2 brengt financiële risico's met zich mee. Met de verlening is het voortbestaan van de stichting niet gegarandeerd. Het is alsnog mogelijk dat de stichting voor 1 juli faillissement aanvraagt. Wanneer die situatie zich voordoet zal de reeds uitbetaalde subsidie in de faillissementsboedel vallen. Dat betekent dat de voor het naschools cultuuraanbod beschikbare gemeentelijke middelen zonder tegenpresentatie uitbetaald zijn.

1.2 Geen invloed op hoogte van gemeentelijke bijdrage

Het is vooraf niet bekend wat de daadwerkelijke kosten bij beëindiging van de stichting zijn. Dit betekent dat die kosten hoger of lager kunnen zijn dan de geraamde € 300.000,- die nu bij de gemeente bekend is. Het gevolg van de subsidieverlening is dat aan de stichting Scala carte blanche wordt gegeven. De gemeente heeft dan geen regie op de gemeentelijke bijdrage, waardoor mogelijk geen begrote financiële middelen meer beschikbaar zijn voor een financiële bijdrage aan nieuw naschools cultuuraanbod.

2.1 Juridisch risico

Met de huidige kennis dat Scala surseance van betaling op 3 maart 2023 aan Scala is verleend, is er een reden om de subsidie aanvraag te weigeren (artikel 4:35 lid 2 onder b Awb). Er bestaat voor de subsidieontvanger geen aanspraak op een subsidie-afbouwregeling op grond van artikel 4:51 Awb en transitievergoeding omdat niet de gemeente de subsidierelatie beëindigt, maar het stichtingsbestuur zelf de activiteiten staakt. Scala zal uiteindelijk de surseance van betaling omzetten in een faillissement. Hierdoor vallen verleende subsidies in de faillissementsboedel. Werknemers van Scala zullen op grond van de Faillissementswet een uitkering ontvangen, wanneer hun contract door de curator is opgezegd. Zij zullen dan ook geen transitievergoeding ontvangen.

3.1 Politieke onzekerheid

Aan alle betrokken gemeenteraden is een gelijk advies voorgelegd. Het is op dit moment nog niet bekend welke besluiten de andere gemeenteraden nemen. Dit maakt dat er politieke onzekerheid is over de hoogte en de verdeling van de uiteindelijke rekening.

Financieel effect

Wanneer de subsidie aan Scala vanaf 1 april 2023 niet wordt verleend heeft dit tot gevolg dat er meer financiële middelen voor nieuw te ontwikkelen naschools cultuuraanbod en hofabra overblijft. Van de beschikbare middelen resteert een bedrag van € 26.500.

Juridisch effect

Met de huidige kennis dat Scala inmiddels surseance van betaling heeft aangevraagd, welke op 3 maart 2023 is verleend, is dit een reden om de subsidie aanvraag te weigeren (artikel 4:35 lid 2 onder b Awb). Hierbij is artikel 4:51 Awb en de transitievergoeding niet aan de orde.

Aanpak/uitvoering en communicatie

Aan alle betrokken colleges en gemeenteraden is een gelijksoortig advies voorgelegd met het verzoek zo spoedig mogelijk te besluiten. Het is op dit moment nog niet bekend welke besluiten de andere gemeenteraden nemen.

Op 23 maart 2023 wordt het stichtingsbestuur van Scala ingelicht over het proces tot nu toe en het vervolgproces. Na besluitvorming van alle gemeenteraden worden de besluiten met het stichtingsbestuur gedeeld.

Integrale advisering

Intern_en_extern

Bijlagen

1. Memo wethouder Doeven - svz Scala.pdf